ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

ΤΕΤΡΑΜΗΝΙΑΙΑ ΔΕΛΤΙΑ

Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ 2

Γονικές άδειες εκπαιδευτικών 3
Παράλειψη εξαγοράς της συλλογής εντός της οικίας Ρώμα στη Ζάκυνθο 4
Λήψη μέτρων για την αποτροπή κατολισθήσεων στη θέση «Κάστρο» Ανάφης 5
Διάκριση παιδιού με αναπηρία στην εγγραφή σε δημοτικό παιδικό σταθμό 6
Εξαίρεση εξωιδρυματικού επιδόματος από το εισόδημα 7
Ενισχύσεις COVID: Καθυστερήσεις και έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης 8
Ο Συνήγορος για το ανώτατο όριο ηλικίας στη Δημοτική Αστυνομία 9
Αποδοχή δηλώσεων αποποίησης κληρονομίας από Δ.Ο.Υ. 10
Επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού από Δ.Ο.Υ. 11
Καταβολή μισθωμάτων για τη στέγαση της Υπηρεσίας «Βοήθεια στο Σπίτι» 12
Διαγραφή προστίμων περί του εμβολιασμού κατά του COVID-19 13
Εγγραφή σε παιδικό σταθμό χωρίς τη συναίνεση του δεύτερου γονέα 14
Άρνηση ενημέρωσης γονέα χωρίς επιμέλεια 15
Αδυναμία συμμετοχής μαθήτριας σε εισαγωγικές σε Καλλιτεχνικό Σχολείο 16
Άρνηση πρόσβασης στο σχολείο αλλοδαπού μαθητή λυκείου 17
Ανάκληση πράξης επιβολής προστίμων αυθαιρέτων κατασκευών 18
Απόλυση εργαζόμενου λόγω αναπηρίας 19
Παράνομη λειτουργία εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων στη Σκύρο 20
Απόλυση κατά τη διάρκεια προστασίας μητρότητας 21
Για τη χορήγηση άδειας σε εργαζόμενο γονέα μονογονεϊκής οικογένειας 22
Αποπληρωμή καθυστερούμενων μισθωμάτων από το πρώην ΙΚΑ–ΕΤΑΜ 23
Απαλοιφή ορίου ηλικίας για πρόσληψη υπαλλήλου 24
Μισθολογική και βαθμολογική αναγνώριση προϋπηρεσίας 25
Απαλλαγή στράτευσης ορφανού με αδελφό ανίκανο προς εργασία 26

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αγαπητές φίλες, αγαπητοί φίλοι,

Και κατά το τελευταίο τετράμηνο του 2022 διατηρήθηκε η τάση ύφεσης τόσο νέων κρουσμάτων COVID-19 όσο και των πιέσεων στο δημόσιο σύστημα υγείας. Ωστόσο, η Αρχή εξακολούθησε να παρεμβαίνει, με επιτυχείς διαμεσολαβητικές ενέργειες για σειρά ζητημάτων που αφορούν στα διοικητικά μέτρα που ελήφθησαν κατά το παρελθόν για την αναχαίτιση της πανδημίας αλλά και την οικονομική στήριξη διαφόρων ομάδων, όπως για τη διαγραφή/ανάκληση διοικητικών προστίμων και τη σημαντική καθυστέρηση στη καταβολή ποσών προς εκμισθωτές για μειωμένα μισθώματα που έλαβαν την περίοδο Μαρτίου 2020 έως και Ιουνίου 2021.

Παράλληλα, παρά τη μερική υποχώρηση τόσο των τιμών κατανάλωσης ενέργειας όσο και γενικότερα του πληθωρισμού, διαδοχικές ανατιμήσεις σε ευρύτατο φάσμα βασικών αγαθών, αλλά και υπηρεσιών, που δεν αντισταθμίστηκαν επαρκώς από τα μέτρα ενίσχυσης και στήριξης καταναλωτών και επιχειρήσεων συνέτειναν στη περαιτέρω συρρίκνωση του διαθέσιμου εισοδήματος και την πίεση στην πρωτογενή και βιομηχανική παραγωγή.

Το παρόν δελτίο συμπυκνώνει μία σειρά εμβληματικών υποθέσεων που χειρίστηκε η Αρχή, καλύπτοντας μέρος του ευρύτατος φάσματος θεματικών που χειρίζεται ο Συνήγορος του Πολίτη, από τη προστασία του περιβάλλοντος, φυσικού και αστικού, με ιδιαίτερη έμφαση σε περιοχές ιδιαίτερου τουριστικού ενδιαφέροντος και ανάπτυξης, τα δικαιώματα των φορολογούμενων, των ασφαλισμένων, των εργαζόμενων και των ανέργων, των ατόμων με αναπηρίες, των ανηλίκων, για την αντιμετώπιση ελλειμμάτων στην ορθή διοικητική δράση και πρακτική των υπηρεσιών της κεντρικής κυβέρνησης αλλά και της αυτοδιοίκησης, δημοτικής και περιφερειακής. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον, δε, παρουσιάζει η σταθερή ροή αιτημάτων προς τον Συνήγορο του Πολίτη για διαμεσολάβηση λόγω ανεξόφλητων μισθωμάτων δημοσίων υπηρεσιών.

Μέσα από την καταγραφή και περιοδική δημοσιοποίηση εμβληματικών υποθέσεων που χειρίστηκε ο Συνήγορος, υπηρετούμε την αυτοδέσμευσή μας για δημόσια λογοδοσία και διαφάνεια στη δράση μας και παρέχουμε έγκαιρη και ευρεία πληροφόρηση προς τους πολίτες για διαπιστωθείσες διοικητικές στρεβλώσεις, γραφειοκρατικές αγκυλώσεις, αδικίες, για την υπέρβαση των οποίων επιστρατεύθηκαν οι υπηρεσίες του Συνηγόρου του Πολίτη.

Ανδρέας Ποττάκης
Συνήγορος του Πολίτη

Γονικές άδειες εκπαιδευτικών

Ιστορικό | Ο Συνήγορος του Πολίτη έλαβε μεγάλο αριθμό αναφορών από εκπαιδευτικούς που αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα κατά τη χορήγηση γονικών αδειών. Από τις αναφορές προκύπτει ότι υπάρχει σύγχυση σχετικά με την εφαρμογή συγκεκριμένων ρυθμίσεων του νόμου και μάλιστα παρατηρείται διαφοροποίηση στις πρακτικές που ακολουθούνται από τις κατά τόπον αρμόδιες Διευθύνσεις του Υπουργείου Παιδείας, κατά τη διαδικασία χορήγησης των επίμαχων αδειών. Ειδικότερα, τα προβλήματα που έχουν ανακύψει σχετίζονται με: 1) τη χορήγηση της 9μηνης άδειας ανατροφής τέκνου σε νεοδιόριστους εκπαιδευτικούς και σε εναρμόνιση με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, 2) τη χορήγηση της γονικής άδειας άνευ αποδοχών του άρθρου 28 Ν. 4808/2021 και του άρθρου 56 Ν. 4830/2021, 3) την αναγνώριση της παραπάνω γονικής άδειας άνευ αποδοχών ως προϋπηρεσίας και 4) τη χορήγηση της εξάμηνης ειδικής παροχής προστασίας της μητρότητας (αρθ. 36 παρ.2 του Ν. 4808/2021) στις αναπληρώτριες και ωρομίσθιες εκπαιδευτικούς.

Διερεύνηση | Στο πλαίσιο διαμεσολάβησης για τα ζητήματα αυτά, ο Συνήγορος απέστειλε το έγγραφο προς τον Γενικό Γραμματέα και τη Γενική Γραμματεία Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Επίσης, επιδίωξε να πραγματοποιηθεί συνάντηση με στελέχη του Υπουργείου προκειμένου να αναζητηθούν προσφορές και άμεσα εφαρμόσιμες λύσεις. Παρά τις επίμονες υπενθυμίσεις, δεν υπήρξε ανταπόκριση από το αρμόδιο Υπουργείο, ούτε στο έγγραφο, ούτε στην πρωτοβουλία του Συνηγόρου για συνάντηση.

Έκβαση | Ο Συνήγορος επανήλθε για τα εν λόγω ζητήματα, με έγγραφο προς τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων χωρίς όμως και πάλι να έχει λάβει σχετική ενημέρωση.

Παράλειψη εξαγοράς της συλλογής εντός της οικίας Ρώμα στη Ζάκυνθο

Ιστορικό | Ο Συνήγορος του Πολίτη κλήθηκε να διαμεσολαβήσει κατόπιν διαμαρτυρίας πολίτη αναφορικά με την παράλειψη εξαγοράς της συλλογής κινητών αντικειμένων, χαρακτηρισμένη στο σύνολό της ως μνημείου, που φυλάσσεται εντός της οικίας Ρώμα στη Ζάκυνθο. Τόσο η κινητή συλλογή όσο και το οίκημα αποτελούν ανεκτίμητα στοιχεία της.

Διερεύνηση | Κατόπιν της διαμεσολάβησης του Συνηγόρου του Πολίτη, η Δ/νση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΥΠΠΟΑ, ενημέρωσε ότι το Υπουργείο θα προχωρήσει στην αγορά της συλλογής των κινητών αντικειμένων, αφού πρώτα αγοραστεί η οικία από την περιφέρεια των Ιονίων Νήσων, με την αιτιολογία ότι τα κινητά συναποτελούν μαζί με το ακίνητο ιδιαιτέρως αξιόλογο σύνολο με ιδιαίτερη ιστορική και καλλιτεχνική αξία. Καθώς η Ανεξάρτητη Αρχή επανήλθε εγγράφως στο θέμα εκφράζοντας τις αντίθετες απόψεις της, η αρμόδια υπηρεσία επανέλαβε ότι η προηγούμενη αγορά του ακινήτου παραμένει αναγκαίος όρος για την εξαγορά της συλλογής, καθώς πέρα από τη δυσκολία μετακίνησης και αποθήκευσής της, υφίσταται, μεταξύ άλλων και κίνδυνος διάσπασης της συνοχής της συλλογής με το ακίνητο.

Έκβαση | Μέχρι σήμερα, δεν έχει εφαρμοστεί η απόφαση περί της αποτίμησης της συλλογής και μεταβίβασης της στο αρμόδιο Υπουργείο. Παράλληλα, η Αρχή διαπιστώνει ότι στην απόφαση για την αγορά της κινητής συλλογής, δεν αναφέρεται ως αναγκαίος όρος η προηγούμενη αγορά του οικήματος. Όσον αφορά τη θέση του Υπουργείου περί δυσκολίας μεταφοράς της κινητικής συλλογής σε άλλο σημείο και διάσπασης της συνοχής της με το ακίνητο, θεωρεί ότι αυτή δε μπορεί να αιτιολογήσει την μακροχρόνια παράλειψη της προστασίας της, καθώς η απώλεια μιας τέτοιας συλλογής με επιστημονική, καλλιτεχνική και ιστορική αξία θα ήταν εξαιρετικά επαχθής για την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας. Καταλήγοντας η Ανεξάρτητη Αρχή εκτιμά ότι το αρμόδιο Υπουργείο οφείλει να προβεί, τηρώντας τις ανωτέρω δεσμεύσεις του για εξαγορά της συλλογής, στις απαιτούμενες ενέργειες, προκειμένου να μεταβιβαστούν τα κινητά αντικείμενα στην κατοχή του και να ξεκινήσει η διαδικασία συντήρησή τους.

Λήψη μέτρων για την αποτροπή κατολισθήσεων στη θέση «Κάστρο» Ανάφης

Ιστορικό | Ο Συνήγορος του Πολίτη κλήθηκε να διαμεσολαβήσει κατόπιν διαμαρτυρίας πολίτη σχετικά με την παράλειψη λήψης μέτρων για την αποτροπή κατολισθητικών φαινομένων στη θέση «Κάστρο» στη χώρα Ανάφης.

Διερεύνηση | Η Ανεξάρτητη αρχή απηύθυνε έγγραφα προς το Δήμαρχο Ανάφης, την Περιφέρεια Ν. Αιγαίου και την Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.ΜΕ), προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι απαιτούμενοι έλεγχοι και ενέργειες.

Έκβαση | Κατόπιν της διαμεσολάβησης του Συνηγόρου του Πολίτη πραγματοποιήθηκε αυτοψία από το Τμήμα Τεχνικών Έργων ΠΕ Θήρας και στη συνέχεια ακολούθησε αυτοψία από την Ε.Α.Γ.ΜΕ από την Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης, η οποία πρότεινε την εφαρμογή μέτρων λόγω υψηλής επικινδυνότητας αποκόλλησης και πτώσης τεμαχίων βράχων. Ο Δήμος Ανάφης, σε συνέχεια των γεωλογικών ερευνών της ΕΑΓΜΕ, απέστειλε τη μελέτη προς τη Μ.Ο.Δ ΑΕ και αναμένει την έγκρισή της. Εν συνεχεία, θα γίνει η δημοπράτηση του έργου, ενώ έχει ήδη προβλεφθεί στον προϋπολογισμό του Δήμου το απαιτούμενο ποσό.

Διάκριση παιδιού με αναπηρία στην εγγραφή σε δημοτικό παιδικό σταθμό

Ιστορικό | Γονέας υπέβαλε αναφορά στον Συνήγορο για απόρριψη της αίτησης εγγραφής του βρέφους του, το οποίο πάσχει από νόσημα που εκδηλώνεται με ψυχοκινητική καθυστέρηση, σε δημοτικό παιδικό σταθμό, παρόλο που είχε εξασφαλίσει ειδική παιδαγωγό.

Διερεύνηση | Οι γονείς, με τη σύμφωνη γνώμη παιδιάτρου, υπέβαλαν αίτηση εγγραφής του παιδιού στο δημοτικό παιδικό σταθμό, έχοντας λάβει την ενημέρωση ότι αυτό θα συνέβαλε στην καλύτερη ανάπτυξη του παιδιού λόγω των ερεθισμάτων του περιβάλλοντος. Ενημερώθηκαν ωστόσο το καλοκαίρι από το σταθμό, ότι η αίτησή τους θα βρισκόταν «μόνο τυπικά στις απορριπτέες» και ότι χρειαζόταν επικαιροποιημένη ιατρική γνωμάτευση. Οι γονείς προσκόμισαν εκ νέου δεύτερη. Επίσης ενημέρωσαν, ότι προς διευκόλυνση όλων, το παιδί θα συνοδευόταν ολοκληρωτικά και με δική τους δαπάνη από παιδαγωγό που θα διαχειριζόταν τις εξειδικευμένες ανάγκες του. Ωστόσο από τις 15 Αυγούστου, οπότε και απέστειλαν τη δεύτερη ιατρική γνωμάτευση, δεν υπήρξε καμία απόκριση από τους δημοτικούς παιδικούς σταθμούς. Ο Συνήγορος απευθύνθηκε εγγράφως στον δήμο, επισημαίνοντας τις διατάξεις της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, καθώς και της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, τις σχετικές προβλέψεις του Πρότυπου Κανονισμού Λειτουργίας Δημοτικών Παιδικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών, καθώς και το νόμο περί «Διευκόλυνσης ένταξης παιδιών με ειδικές ανάγκες στο μαθησιακό περιβάλλον»' που ορίζει ότι: «Εκτός των όσων προβλέπονται (…) η υποστήριξη του παιδιού που πάσχει από σωματικές, πνευματικές, ψυχικές παθήσεις ή αναπηρίες δύναται να παρέχεται και από ειδικό βοηθό - συνοδό που διαθέτει η οικογένεια του παιδιού, μετά από αίτηση του γονέα ή κηδεμόνα, συνοδευόμενη από γνωμάτευση ιατρού κατάλληλης ειδικότητας ότι αυτό μπορεί να είναι ωφέλιμο για το παιδί».

Έκβαση | Ο δήμος προχώρησε στην εγγραφή του παιδιού και εκείνο ξεκίνησε να φοιτά κανονικά με τη στήριξη και της ειδικής παιδαγωγού που είχαν εξασφαλίσει οι γονείς.

Εξαίρεση εξωιδρυματικού επιδόματος από το εισόδημα

Ιστορικό | Στο πλαίσιο του θεσμικού ρόλου για την προαγωγή εφαρμογής της Σύμβασης του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, τον Συνήγορο του Πολίτη απασχόλησε το ζήτημα της φορολογικής αντιμετώπισης και της προστασίας του εξωιδρυματικού επιδόματος, το οποίο χορηγείται βάσει του άρθρου 42 του Ν.1140/1981 στους πάσχοντες από τετραπληγία-παραπληγία ασφαλισμένους φορέων κοινωνικής ασφάλισης.

Διερεύνηση | Από το 2019, ο Συνήγορος είχε απευθυνθεί εγγράφως προς τα Υπουργεία Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και την ΑΑΔΕ, τονίζοντας ότι τα επιδόματα αυτά έπρεπε να εξαιρεθούν από το εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις, όπως αντίστοιχα εξαιρείται η προνοιακή οικονομική ενίσχυση που χορηγείται στους ανασφάλιστους και τους ασφαλισμένους του Δημοσίου, με την ίδια αναπηρία. Είχε, επίσης, προτείνει να επεκταθεί στα επιδόματα αυτά η προστασία από την κατάσχεση και τον συμψηφισμό για χρέη προς το Δημόσιο, ιδιώτες και πιστωτικά ιδρύματα που προβλέπεται για την προνοιακή ενίσχυση. Η Αρχή είχε επισημάνει ότι η διαφορετική μεταχείριση των ανωτέρω παροχών που χορηγούνται σε άτομα τα οποία τελούν υπό τις ίδιες συνθήκες ως προς την πάθησή τους και πληρούν τις ίδιες προϋποθέσεις αναπηρίας, συνιστούσε άνιση φορολογική μεταχείριση μεταξύ ομάδων με τα ίδια χαρακτηριστικά.

Έκβαση | Αξίζει να σημειωθεί ότι η ΑΑΔΕ, αποδεχόμενη την πρόταση της Αρχής και προκειμένου να συνδράμει στην επίλυση του ζητήματος, είχε εισηγηθεί ήδη από το 2020 τροποποίηση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος ώστε να εξαιρείται το εξωιδρυματικό επίδομα από την κατηγορία του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις. Το εξωιδρυματικό επίδομα, καθώς και κάθε συναφές ποσό που καταβάλλεται σε ειδικές κατηγορίες ατόμων με αναπηρίες, εξαιρείται πλέον από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις. Ωστόσο δεν υπήρξε αντίστοιχη πρόβλεψη για το επίδομα απολύτου αναπηρίας.

Ενισχύσεις COVID: Καθυστερήσεις και έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης

Ιστορικό | Ο Συνήγορος του Πολίτη έγινε αποδέκτης μεγάλου αριθμού αναφορών εκμισθωτών σχετικά με την καθυστέρηση καταβολής των ποσών που αντιστοιχούν στα μειωμένα μισθώματα που έλαβαν από τον Μάρτιο του 2020 έως και τον Ιούλιο του 2021, στο πλαίσιο των μέτρων για τον περιορισμό και την αντιμετώπιση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19. Οι αναφερόμενοι προσέφυγαν στην Αρχή επειδή, αφενός παρουσιάζονταν μεγάλες καθυστερήσεις στην καταβολή των αναλογούντων ποσών, και αφετέρου δεν είχαν λάβει ουδεμία πληροφόρηση για το στάδιο στο οποίο βρισκόταν η επεξεργασία της αίτησής τους για την οικονομική ενίσχυση, παρά την ύπαρξη καταληκτικών κατά καιρούς προθεσμιών για τη διόρθωση λαθών ή παραλείψεων.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος απευθύνθηκε επανειλημμένα προς την Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Α.Α.Δ.Ε., ζητώντας αφενός την ολοκλήρωση της επεξεργασίας των εκκρεμών δηλώσεων COVID, και αφετέρου την ενημέρωση των αναφερομένων για τις τυχόν ενέργειες στις οποίες έπρεπε να προβούν, αλλά και τους λόγους απόρριψης των αιτημάτων τους.

Έκβαση | Μετά τις παρεμβάσεις του Συνηγόρου, η αρμόδια υπηρεσία ανταποκρίθηκε στην πλειονότητα των περιπτώσεων και προέβη στην επεξεργασία των δηλώσεων, άλλοτε πιστώνοντας τα σχετικά ποσά στους τραπεζικούς λογαριασμούς των δικαιούχων, και άλλοτε ενημερώνοντας σχετικά για την αδυναμία υποβολής τροποποιητικών δηλώσεων COVID καθώς η καταληκτική προθεσμία παρήλθε την 30η Σεπτεμβρίου 2021 (Α. 1204/21). Ωστόσο, διαπιστώνεται ότι παραμένουν σε εκκρεμότητα κάποιες περιπτώσεις στις οποίες, παρά το γεγονός ότι οι ενδιαφερόμενοι προέβησαν σε όλες τις ενέργειες που τους υποδείχτηκαν, οι επιδοτήσεις των μειωμένων ενοικίων που εισέπραξαν καθυστερούν επί μακρόν, χωρίς να έχουν νεότερη ενημέρωση. Ως εκ τούτου, ο Συνήγορος κάλεσε τη Διοίκηση να μεριμνήσει προκειμένου να ικανοποιηθούν όλοι οι δικαιούχοι, πολλοί από τους οποίους τελούν σε αναμονή της καταβολής των ποσών από το 2020.

Ο Συνήγορος για το ανώτατο όριο ηλικίας στη Δημοτική Αστυνομία

Ιστορικό | Στον Συνήγορο του Πολίτη υποβλήθηκαν αναφορές, με αντικείμενο επικείμενο σχέδιο νόμου για τη δημοτική αστυνομία και ειδικότερα, το ανώτατο όριο ηλικίας που αναμενόταν να οριστεί ως όρος συμμετοχής υποψηφίων κλάδων ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ στη διαδικασία πρόσληψης ειδικού ένστολου προσωπικού της δημοτικής αστυνομίας.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη απευθύνθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών τον Ιούλιο του 2022 και προέβη σε συγκεκριμένες επισημάνσεις και συστάσεις για τα ήδη ισχύοντα ανώτατα ηλικιακά όρια για την πρόσληψη του προσωπικού αυτού, ζητώντας τις απόψεις του Υπουργείου. Μολονότι δεν έλαβε σχετική έγγραφη ανταπόκριση από το Υπουργείο στο ως άνω έγγραφό του, όταν το σχετικό σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση, ο Συνήγορος διαπίστωσε ότι προτεινόταν αύξηση των ανωτάτων ορίων ηλικίας, σε σχέση με το προϊσχύον νομοθετικό πλαίσιο (για τους κλάδους ΠΕ και ΤΕ ανώτατο ηλικιακό όριο ορίστηκε το 35ο έτος, από το προγενέστερο 30ο και για τον κλάδο ΔΕ το 28ο έτος, από το προγενέστερο 26ο). Αν και θεώρησε την εξέλιξη αυτή καταρχήν θετική, ο Συνήγορος επανήλθε στο ζήτημα τον Νοέμβριο του 2022 και ζήτησε να αιτιολογηθεί ειδικώς η μεγάλη απόκλιση μεταξύ των ανώτατων ηλικιακών ορίων που καθορίζονταν στο σχέδιο νόμου για τους υποψηφίους των κλάδων ΠΕ και ΤΕ (35ο έτος) και αυτών του κλάδου ΔΕ (28ο έτος), εκφράζοντας την άποψη ότι τέτοια απόκλιση θα μπορούσε να δικαιολογηθεί εφόσον υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση των καθηκόντων που θα κληθούν να ασκήσουν οι υποψήφιοι των κλάδων αυτών.

Έκβαση | Τελικώς, ψηφίστηκε ο νόμος στις διατάξεις του οποίου προβλέφθηκε ότι, οι υποψήφιοι για τις θέσεις του ειδικού ένστολου προσωπικού της δημοτικής αστυνομίας, πρέπει, μεταξύ άλλων προϋποθέσεων, «α. Να έχουν συμπληρώσει το εικοστό (20ό) έτος της ηλικίας τους και να μην έχουν υπερβεί το τριακοστό πέμπτο (35ο) έτος αυτής για όλες τις κατηγορίες προσωπικού…». Στην αιτιολογική έκθεση του ανωτέρω νόμου, διευκρινίστηκε ότι: «…κατόπιν αποδοχής σχετικής παρατήρησης του Συνηγόρου του Πολίτη, αυξάνεται το ανώτατο όριο ηλικίας πρόσληψης δημοτικών αστυνομικών ΔΕ από το αρχικώς ορισθέν (28ο) στο 35ο» .

Αποδοχή δηλώσεων αποποίησης κληρονομίας από Δ.Ο.Υ.

Ιστορικό | Πολίτης ζήτησε τη συνδρομή του Συνηγόρου προκειμένου να γίνουν δεκτές από τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. δηλώσεις αποποίησης κληρονομίας που κατέθεσε πριν αποποιηθούν οι κληρονόμοι της προηγούμενης κληρονομικής τάξης.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος επικοινώνησε, τόσο με τη μια εκ των αρμοδίων Δ.Ο.Υ., όσο και με τη Διεύθυνση Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου και Περιουσιολογίου και τη Διεύθυνση Εισπράξεων και Επιστροφών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), και απέστειλε έγγραφο με το οποίο παρέθεσε τους βασικούς λόγους για τους οποίους έπρεπε να γίνει δεκτό το αίτημα του φορολογούμενου.

Έκβαση | Η Διεύθυνση Εισπράξεων και Επιστροφών, με έγγραφό της προς τις εμπλεκόμενες Δ.Ο.Υ., παρείχε τις απαραίτητες διευκρινίσεις επί του νομικού ζητήματος, καθώς και οδηγίες για την διευθέτηση του θέματος και την αποδοχή των δηλώσεων αποποίησης κληρονομίας που κατατέθηκαν από τον πολίτη. Οι εν λόγω Δ.Ο.Υ. ανταποκρίθηκαν άμεσα, αποδεχόμενες τις σχετικές δηλώσεις.

Επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού από Δ.Ο.Υ.

Ιστορικό | Πολίτης αιτήθηκε τη διαμεσολάβηση του Συνηγόρου μετά την άρνηση Δ.Ο.Υ να της επιστρέψει ποσό που κατέβαλε, ως αχρεωστήτως καταβληθέν. Συγκεκριμένα, η ενδιαφερόμενη είχε αποποιηθεί την κληρονομία του θανόντος πατέρα της, όμως αναγκάστηκε να καταβάλει στην Δ.Ο.Υ χρέος αυτού, το οποίο είχε βεβαιωθεί στον ΑΦΜ της, προκειμένου να λάβει άμεσα φορολογική ενημερότητα, την οποία χρειαζόταν για την μεταβίβαση ακινήτου. Στη συνέχεια υπέβαλε αίτηση στην υπηρεσία για να της επιστραφεί το ποσό ως αχρεωστήτως καταβληθέν, προσκομίζοντας και την πράξη της αποποίησης. Η Δ.Ο.Υ αρνήθηκε, θεωρώντας ότι η καταβολή του χρέους ισοδυναμούσε με αναγνώριση αυτού.

Διερεύνηση | Στη διαμεσολαβητική παρέμβασή του, ο Συνήγορος επισήμανε ότι η αναγνώριση χρέους αποτελεί θεσμό του ιδιωτικού δικαίου, ενέχει το στοιχείο της εκούσιας αποδοχής της οφειλής, ενώ κρίνεται δε κατά κανόνα από τα δικαστήρια στα πλαίσια εκδίκασης αστικών διαφορών. Δεν έχει, άνευ ετέρου, εφαρμογή στις σχέσεις των διοικούμενων με τις δημόσιες υπηρεσίες, ειδικά στις περιπτώσεις λήψης μέτρων εξαναγκασμού σε πληρωμή οφειλών, όπως η δέσμευση της φορολογικής ενημερότητας των πολιτών.

Έκβαση | Η αρμόδια Δ.Ο.Υ, αφού αποδέχθηκε ότι δεν υφίσταται αναγνώριση χρέους, προχώρησε σε διαγραφή της οφειλής με βάση την πράξη αποποίησης και σε επιστροφή του ποσού.

Καταβολή μισθωμάτων για τη στέγαση της Υπηρεσίας «Βοήθεια στο Σπίτι»

Ιστορικό | Ιδιοκτήτης ακινήτου, διαμαρτυρήθηκε στον Συνήγορο σχετικά με την καθυστέρηση καταβολής των μισθωμάτων για τη στέγαση υπηρεσίας Δήμου της Βόρειας Ελλάδος, καθώς και την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων οφειλών του Δήμου προς την ΔΕΗ.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος απευθύνθηκε προς την Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου, ζητώντας την απόδοση αφενός του ποσού των 2.160 ευρώ, που αντιστοιχούσε στα εκκρεμή μισθώματα, και αφετέρου του ποσού των 2.266 ευρώ για ληξιπρόθεσμες οφειλές προς την ΔΕΗ.

Έκβαση | Μετά την παρέμβαση της Αρχής, η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου, ανταποκρίθηκε άμεσα, αναγνωρίζοντας ότι η καθυστέρηση αποπληρωμής των μισθωμάτων οφειλόταν σε θέματα αρμοδιότητας έκδοσης αναφοράς από τον προϊστάμενο της οικείας υπηρεσίας. Στη συνέχεια, κατόπιν γνώμης της Νομικής Υπηρεσίας του Δήμου, τα κωλύματα ξεπεράστηκαν και η Υπηρεσία δεσμεύτηκε στην άμεση αποπληρωμή τόσο των μισθωμάτων όσο και των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς την ΔΕΗ.

Διαγραφή προστίμων περί του εμβολιασμού κατά του COVID-19

Ιστορικό | Ο Συνήγορος του Πολίτη έγινε αποδέκτης μεγάλου αριθμού αναφορών πολιτών, οι οποίοι διαμαρτυρήθηκαν ότι τους επιβλήθηκε αδικαιολόγητα το προβλεπόμενο διοικητικό πρόστιμο λόγω μη τήρησης της υποχρέωσης εμβολιασμού κατά του COVID-19. Σύμφωνα με τη διάταξη, η προθεσμία πραγματοποίησης της πρώτης ή της μοναδικής δόσης του εμβολίου ήταν η 16η Ιανουαρίου 2022 και έπρεπε στη συνέχεια να τηρηθεί ο εμβολιαστικός κύκλος.

Διερεύνηση | Η Αρχή εντόπισε πράγματι σφάλματα στην επιβολή προστίμων σε διάφορες κατηγορίες υπόχρεων σε εμβολιασμό. Λόγω της μη πρόβλεψης διαδικασίας ένστασης στην ειδικότερη νομοθεσία και τις εφαρμοστικές αποφάσεις, οι αναφερόμενοι δεν είχαν τρόπο να προσφύγουν στη Διοίκηση για να εξεταστούν οι ατομικές τους περιπτώσεις. Ο Συνήγορος απευθύνθηκε με έγγραφά του στον Υπουργό Υγείας και τον Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, η οποία ήταν αρμόδια για την έκδοση των πράξεων επιβολής των προστίμων μέσω του συστήματος TAXIS μετά από την άντληση και τις διασταυρώσεις των στοιχείων για τον προσδιορισμό των υπόχρεων. Η Αρχή ζήτησε την εξέταση επί της ουσίας όλων των αιτιολογημένων αιτημάτων που υποβλήθηκαν στις αρμόδιες υπηρεσίες από τους πολίτες, καθώς και τη διαγραφή των προστίμων όσων ολοκλήρωσαν, έστω και εκπρόθεσμα, τον εμβολιαστικό κύκλο.

Έκβαση | Με το άρθρο 58 του Ν. 5007/2022, ανακαλούνται αναδρομικά και αυτοδίκαια, τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν σε όσους, είτε εμβολιάστηκαν με δεύτερη δόση εμβολίου ή με μία δόση μονοδοσικού εμβολίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2022, είτε εξαιρέθηκαν από τον υποχρεωτικό εμβολιασμό από τις αρμόδιες Επιτροπές.

Εγγραφή σε παιδικό σταθμό χωρίς τη συναίνεση του δεύτερου γονέα

Ιστορικό | Γονέας, στον οποίο είχε ανατεθεί η άσκηση της επιμέλειας μετά το διαζύγιο, απευθύνθηκε στον Συνήγορο, επειδή ο ιδιωτικός Παιδικός Σταθμός, τον οποίο είχε επιλέξει, αρνήθηκε να ολοκληρώσει τη διαδικασία εγγραφής του παιδιού, λόγω της διαφωνίας του άλλου γονέα.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος διαπίστωσε ότι ο πατέρας -που ζούσε σε άλλη πόλη και ταξίδευε αεροπορικώς για να επικοινωνήσει με το παιδί- δεν συναινούσε στην εγγραφή του τέκνου στον Σταθμό, για να μην χαθεί η δυνατότητα επικοινωνίας του με το παιδί σε περίπτωση που αυτό θα ασθενούσε.

Παρόλο που η εγγραφή του παιδιού σε παιδικό σταθμό δεν εμπίπτει στα θέματα που πρέπει να αποφασίζονται από κοινού και από τους δύο γονείς, και καθώς στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν συνέτρεχε λόγος που να ανάγεται στον πυρήνα της γονικής μέριμνας (όπως θα ήταν η αντίθεση του γονέα του στον ιδιωτικό χαρακτήρα του Σταθμού ή οι επιφυλάξεις για την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών σε αυτόν), οπότε ο γονέας με την επιμέλεια μπορούσε να αποφασίσει μόνος την εγγραφή, ο Συνήγορος επιδίωξε την επίτευξη συμφωνίας των γονέων, προς το συμφέρον του τέκνου.

Συγκεκριμένα, για να διασφαλίσει τα δικαιώματα του παιδιού, σε επικοινωνία με τον γονέα που δεν μένει μαζί του και σε κοινή ανατροφή και από τους δύο γονείς, πρότεινε την αντικατάσταση του τυχόν χαμένου λόγω ιώσεων χρόνου επικοινωνίας από ίσης ή μεγαλύτερης διάρκειας διάστημα επικοινωνίας, σε χρονικό σημείο επιλογής του δικαιούχου γονέα.

Έκβαση | Η πρόταση έγινε δεκτή από τη μητέρα, αλλά όχι από τον πατέρα, του οποίου η άρνηση ήταν αδικαιολόγητη. Ο Συνήγορος ενημέρωσε τη Διεύθυνση του Σταθμού ότι η εγγραφή ήταν νόμιμη με μόνη τη συναίνεση του γονέα που ασκούσε την επιμέλεια.

Άρνηση ενημέρωσης γονέα χωρίς επιμέλεια

Ιστορικό | Μητέρα, που είχε συμφωνήσει να ασκεί αποκλειστικά την επιμέλεια των τέκνων ο πατέρας, απευθύνθηκε στον Συνήγορο, επειδή το σχολείο των παιδιών δεν της επέτρεπε να επικοινωνήσει με τη δασκάλα και να ενημερωθεί για την εκπαίδευσή τους.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος διαπίστωσε ότι τόσο το σχολείο όσο και η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Τρικάλων αγνοούσαν έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας, που είχε συνταχθεί κατόπιν πρότασης της Αρχής, με το οποίο παρέχονται διευκρινίσεις σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης του γονέα που δεν ασκεί την επιμέλεια, ασκεί όμως το υπόλοιπο της γονικής μέριμνας, σε κάθε στοιχείο της σχολικής κατάστασης του μαθητή.

Έκβαση | Ο Συνήγορος πληροφόρησε σχετικά τη Διεύθυνση ΠΕ και εκείνη με τη σειρά της το σχολείο, οπότε εφεξής η μητέρα λάμβανε ειδοποίηση για τις ενημερωτικές συναντήσεις των εκπαιδευτικών με τους γονείς και μπορούσε πια να παρίσταται σε αυτές.

Αδυναμία συμμετοχής μαθήτριας σε εισαγωγικές σε Καλλιτεχνικό Σχολείο

Ιστορικό | Ο Συνήγορος του Πολίτη εξέτασε αναφορά σχετικά με τον αποκλεισμό μαθήτριας από τις εισαγωγικές εξετάσεις Καλλιτεχνικού Σχολείου εξαιτίας της ασθένειάς της από COVID-19 κατά τις ημέρες διεξαγωγής των εξετάσεων. Πιο συγκεκριμένα, η μαθήτρια διαγνώστηκε με COVID-19 την Κυριακή 12-6-2022, οι εξετάσεις διεξήχθησαν στις 16 και 17 Ιουνίου 2022 και, σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ, για άτομα με επιβεβαιωμένη λοίμωξη, απαιτείται τουλάχιστον πενθήμερη καραντίνα.

Διερεύνηση | Σε επικοινωνία του Συνηγόρου με τη Δ/νση Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, επιβεβαιώθηκε ότι δεν υφίσταται πρόβλεψη επαναληπτικών εξετάσεων για τις περιπτώσεις που μαθήτρια ή μαθητής, λόγω σοβαρής ασθένειας, αδυνατεί να προσέλθει στις εισαγωγικές εξετάσεις όχι μόνο για τα Καλλιτεχνικά αλλά και για τα Μουσικά ή Πρότυπα Σχολεία.

Ο Συνήγορος, στη συνέχεια, απευθύνθηκε εγγράφως στο Υπουργείο Παιδείας και ζήτησε, κατ' αναλογία όσων ορθά προβλέπονται για τη συμμετοχή υποψηφίων στις πανελλαδικές ή /και στις προαγωγικές/απολυτήριες εξετάσεις γυμνασίων και λυκείων, να διερευνηθεί η δυνατότητα τροποποίησης της ισχύουσας νομοθεσίας ώστε οι υποψήφιες/ιοι για εισαγωγή σε καλλιτεχνικά, μουσικά ή πρότυπα σχολεία, των οποίων η συμμετοχή στην τακτική εξεταστική περίοδο δεν καθίσταται εφικτή, για λόγους που αποδεδειγμένα οφείλονται σε ψυχική οδύνη συνεπεία θανάτου συγγενούς, σε σοβαρό πρόβλημα υγείας, και κυρίως εξαιτίας νόσησης από COVID-19 και επιβεβλημένης από τον νόμο αποχής από τις εξετάσεις, να έχουν την ευκαιρία να εξεταστούν σε επαναληπτικές εξετάσεις.

Έκβαση | Δυστυχώς το Υπουργείο Παιδείας δεν αποδέχθηκε τις προτάσεις του Συνηγόρου. Πιο συγκεκριμένα, η Διεύθυνση Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης, στο απαντητικό της έγγραφο όσον αφορά τη δυνατότητα επαναληπτικής εξέτασης για την εισαγωγή στα Καλλιτεχνικά Σχολεία, περιορίστηκε στην αναφορά στην ισχύουσα νομοθεσία.

Άρνηση πρόσβασης στο σχολείο αλλοδαπού μαθητή λυκείου

Ιστορικό | Μαθητής Αλβανικής καταγωγής ενεγράφη το Σεπτέμβριο σε Λύκειο χωρίς ωστόσο να διαθέτει το σύνολο των δικαιολογητικών. Η Διεύθυνση του σχολείου ενημέρωσε τους γονείς ότι δεν θα επιτρεπόταν στο μαθητή να παρακολουθήσει μαθήματα εφόσον δεν διέθεταν κωδικούς για την ψηφιακή πύλη taxisnet. Μέχρι τα μέσα του Οκτωβρίου ο ανήλικος παρέμενε εκτός σχολείου.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος επικοινώνησε με τη Διεύθυνση του σχολείου και με την αρμόδια Διεύθυνση στο Υπουργείο Παιδείας επισημαίνοντας εκ νέου, ότι σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού όλα τα παιδιά που ζουν στη χώρα έχουν δικαίωμα απρόσκοπτης πρόσβασης στο σχολείο και οι διευθύνσεις των σχολείων οφείλουν να διευκολύνουν την εγγραφή ακόμη και όταν δεν έχουν προσκομιστεί όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά, όπως άλλωστε ορίζει και η σχετική εγκύκλιος. Επιπλέον δόθηκε έμφαση στο γεγονός ότι η φοίτηση του ανηλίκου δεν θα έπρεπε να επιβαρυνθεί με απουσίες για το χρονικό διάστημα που δεν του επέτρεπαν να παρακολουθήσει τα μαθήματα.

Έκβαση | Επετράπη εν τέλει στον μαθητή να παρακολουθήσει κανονικά τα μαθήματα χωρίς να του καταλογιστούν απουσίες. Οι γονείς δεσμεύτηκαν ότι θα φροντίσουν να τακτοποιήσουν το ζήτημα των κωδικών για την ψηφιακή πλατφόρμα.

Ανάκληση πράξης επιβολής προστίμων αυθαιρέτων κατασκευών

Ιστορικό | Ο Συνήγορος του Πολίτη κλήθηκε να διαμεσολαβήσει σχετικά με αίτημα ανάκλησης πράξης επιβολής προστίμου αυθαιρέτου από το Τμήμα Πολεοδομίας του Δήμου Αριστοτέλη.

Διερεύνηση | Η Ανεξάρτητη Αρχή απηύθυνε σχετικό έγγραφο προς την αρμόδια υπηρεσία προκειμένου να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για την ανάκληση της ως άνω διοικητικής πράξης, δεδομένου ότι ο αναφερόμενος δεν είχε προβεί στην αυθαίρετη κατασκευή, δεν ήταν ιδιοκτήτης ή μισθωτής της έκτασης, ενώ είχε αθωωθεί για την τέλεση της πράξης ανέγερσης αυθαίρετης κατασκευής με σχετική απόφαση Ποινικού Δικαστηρίου. Με βάση τα προαναφερόμενα ζητήθηκε από την αρμόδια Πολεοδομία η συμμόρφωσή της προς την ως άνω δικαστική απόφαση.

Έκβαση | Κατόπιν της διαμεσολάβησης του Συνηγόρου του Πολίτη εκδόθηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας Δήμου Αριστοτέλη σχετική απόφαση ανάκλησης του εν λόγω προστίμου, ύψους περίπου 17.000 ευρώ, και ζητήθηκε η διαγραφή του από την αρμόδια ΔΟΥ.

Απόλυση εργαζόμενου λόγω αναπηρίας

Ιστορικό | Το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) διαβίβασε στο Συνήγορο του Πολίτη δελτίο διενέργειας εργατικής διαφοράς ύστερα από καταγγελία εργαζόμενου για παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και απόλυση του μετά την υποβολή αιτήματος εύλογων προσαρμογών στον εργοδότη του. Ειδικότερα, ο εργαζόμενος εργάζονταν επί σχεδόν 30 έτη σε πολυεθνική εταιρία αρχικά στις πωλήσεις και από το 2010 ως αποθηκάριος. Λόγω των προβλημάτων υγείας που άρχισε να αντιμετωπίζει (τραυματισμός και απώλεια όρασης από το ένα μάτι και καρδιακά εμφράγματα), ζήτησε τη μετακίνηση του στις εγκαταστάσεις της εταιρίας εντός της Αττικής, αίτημα που δεν ικανοποιήθηκε αλλά του προτάθηκε εθελούσια έξοδος. Το Μάρτιο του 2020 με την εμφάνιση της πανδημίας του κορωνοϊου, ο εργαζόμενος τέθηκε μαζί με όλους τους εργαζόμενους που ανήκαν σε ευπαθείς ομάδες, σε ειδική άδεια μετ' αποδοχών. Με την επιστροφή των υπόλοιπων εργαζόμενων στις θέσεις τους, ο ίδιος συνέχισε να τελεί σε ειδική άδεια. Όταν ζήτησε την επιστροφή του στη θέση του με παροχή εύλογων προσαρμογών (ρύθμιση του ωραρίου του σε πρωϊνές και πρώτες απογευματινές βάρδιες), το αίτημα του δεν έγινε δεκτό και του προτάθηκε εκ νέου εθελούσια έξοδος. Μετά την απόρριψη της πρότασης από τον εργαζόμενο, η εταιρία προχώρησε στην απόλυσή του υποστηρίζοντας ότι με βάση τα προσόντα του και τις συστάσεις του ιατρού εργασίας δεν υπήρχε διαθέσιμη κενή θέση για να τον απασχολήσει.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος απευθύνθηκε στην εργοδότρια εταιρία στο πλαίσιο της διαμεσολάβησης του και την ενημέρωσε για το νομικό πλαίσιο που ισχύει για τις εύλογες προσαρμογές στην και τις υποχρεώσεις του εργοδότη που απορρέουν από αυτό.

Έκβαση | Σε συνέχεια της παρέμβασής του ο Συνήγορος ενημερώθηκε με κοινή δήλωση των δύο πλευρών ότι υπήρξε συμβιβασμός στην υπόθεση και παραίτηση από το αντικείμενο της εργατικής διαφοράς. Κατόπιν αυτών η υπόθεση τέθηκε στο αρχείο.

Παράνομη λειτουργία εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων στη Σκύρο

Ιστορικό | Ο Συνήγορος του Πολίτη κλήθηκε να διαμεσολαβήσει για ζήτημα που αφορούσε τη λειτουργία εγκατάστασης Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) στον οικισμό Λιναρία Σκύρου.

Διερεύνηση | Η Ανεξάρτητη Αρχή ζήτησε από το Δήμο Σκύρου τη λήψη των απαιτούμενων μέτρων κατά της ρύπανσης και ενημέρωση για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου. Από τις απαντήσεις του Δήμου προέκυψε ότι η εγκατάσταση ΕΕΛ στον οικισμό Λιναριά δεν είχε λάβει τις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις, καθώς αφορούσε πειραματικό σύστημα επεξεργασίας λυμάτων, ενώ υπήρχε η πρόβλεψη για σύνδεση του οικισμού με την εγκατάσταση του κεντρικού βιολογικού καθαρισμού του νησιού. Ο Συνήγορος του Πολίτη συνέταξε πορισματικό έγγραφο προς το Γενικό Γραμματέα Διαχείρισης Αποβλήτων ΥΠΕΝ, τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του ΥΠΕΝ και το Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας διαπιστώνοντας, μεταξύ άλλων, ότι:Η ΕΕΛ στον οικισμό Λιναριά Σκύρου λειτουργεί άνευ περιβαλλοντικών μελετών και αδειοδοτήσεων τα τελευταία 23 έτη, ενώ οι προτάσεις των αρμοδίων υπηρεσιών για τη διακοπή λειτουργίας της δεν υιοθετήθηκαν από τον αρμόδιο Δήμο. Επίσης ότι παρά τις διαβεβαιώσεις του Δήμου Σκύρου για την ολοκλήρωση του έργου της επέκτασης του δικτύου που θα συνέδεε τον οικισμό με τον κεντρικό ΒΙΟ.ΚΑ την άνοιξη του 2022, αυτό δεν έχει καταστεί εφικτό. Επίσης, δεν προκύπτει ο Δήμος να προβαίνει σε συστηματικό έλεγχο των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων ως απαιτείται.

Έκβαση | Αναμένεται η ανταπόκριση της Διοίκησης στις προτάσεις της Ανεξάρτητης Αρχής.

Απόλυση κατά τη διάρκεια προστασίας μητρότητας

Ιστορικό | Εργαζόμενη σε κέντρο αισθητικής κατήγγειλε στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας ότι κατά το διάστημα προστασίας λόγω μητρότητας και ενόσω η ίδια ελάμβανε την εξάμηνη ειδική παροχή προστασίας μητρότητας η εργοδότρια επιχείρηση, η οποία εντωμεταξύ μεταβιβάστηκε, προέβη σε καταγγελία της σύμβασης εργασίας της, χωρίς την επίκληση σπουδαίου λόγου και χωρίς την καταβολή της νόμιμης αποζημίωσης. Η αρχική εργοδοτική επιχείρηση υποστήριξε ότι υπήρχε σπουδαίος λόγος καταγγελίας, ο οποίος συνίστατο στην παύση της λειτουργίας της επιχείρησης και ο οποίος εκ παραδρομής δεν αναφέρθηκε στο έγγραφο της καταγγελίας και προέβη, δια του πληρεξούσιου δικηγόρου της, σε επικουρική καταγγελία της σύμβασης εργασίας για σπουδαίο λόγο (χωρίς, ωστόσο, την προσκόμιση σχετικής ειδικής εξουσιοδότησης). Αρνήθηκε, δε, την ύπαρξη μεταβίβασης επιχείρησης. Η διάδοχος επιχείρηση δήλωσε ότι αποτελεί ανεξάρτητη και αυτοτελή επιχείρηση και αρνήθηκε την ύπαρξη μεταβίβασης επιχείρησης.

Διερεύνηση | Η Αρχή, με αφετηρία το γεγονός ότι η σύμβαση εργασίας της προσφεύγουσας εξακολουθεί να είναι ενεργός, λαμβανομένου υπόψη ότι η αρχική καταγγελία της σύμβασης πάσχει ακυρότητας διότι έγινε κατά παράβαση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας (χωρίς την επίκληση σπουδαίου λόγου και χωρίς την καταβολή της νόμιμης αποζημίωσης), ομοίως και η επικουρική καταγγελία (χωρίς την επίδειξη ειδικής εξουσιοδότησης προς απόλυση εκ μέρους του πληρεξούσιου δικηγόρου και χωρίς την καταβολή της νόμιμης αποζημίωσης), προέβη σε ιδία έρευνα για το αν έχει λάβει χώρα μεταβίβαση της επιχείρησης. Η Αρχή, εξετάζοντας το σύνολο των στοιχείων που τέθηκαν υπ᾽ όψιν της, διαπίστωσε ότι έχει συντελεστεί μεταβίβαση της επιχείρησης, δεδομένου ότι αμφότερες οι εργοδοτικές επιχειρήσεις (αρχικός εργοδότης και διάδοχος), οι οποίες φέρουν το βάρος να αποδείξουν ότι δεν συντρέχουν τα καταγγελθέντα σχετικά με την παραβίαση της νομοθεσίας περί προστασίας μητρότητας, ουδέν στοιχείο προσκόμισαν.

Έκβαση | Κατόπιν αυτών, ο Συνήγορος εισηγήθηκε στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων.

Για τη χορήγηση άδειας σε εργαζόμενο γονέα μονογονεϊκής οικογένειας

Ιστορικό | Διαζευγμένη μητέρα, εργαζόμενη με σύμβαση ορισμένου χρόνου, που ασκούσε κατ' αποκλειστικότητα την επιμέλεια των ανήλικων τέκνων της, απευθύνθηκε στον Συνήγορο του Πολίτη γιατί πληροφορήθηκε από την υπηρεσία της ότι δεν δικαιούται την άδεια που χορηγείται ετησίως σε εργαζόμενο γονέα που έχει χηρέψει ή στον άγαμο γονέα που έχει την αποκλειστική επιμέλεια παιδιού.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη απευθύνθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών και στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, επισημαίνοντας ότι με την ανωτέρω διάταξη αναγνωρίζεται από τον νομοθέτη η μονογονεϊκή οικογένεια ως κατηγορία χρήζουσα ειδικής προστασίας και διευκολύνσεων, καθώς ο μονογονέας έχει αυξημένες ευθύνες φροντίδας τέκνου/ων. Υπό το πρίσμα αυτό, διατύπωσε την άποψη ότι δικαιούχοι της ανωτέρω άδειας (εφόσον εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρ. 33 του Ν. 4808/2021) πρέπει να θεωρηθούν και οι διαζευγμένοι γονείς, οι οποίοι έχουν αναλάβει με δικαστική απόφαση την αποκλειστική άσκηση της γονικής μέριμνας του/των τέκνου/των τους, καθώς τελούν στην πράξη υπό ακριβώς τις ίδιες συνθήκες με τους χήρους ή άγαμους γονείς. Επίσης, ο Συνήγορος επισήμανε την αναγκαιότητα διασαφήνισης της έννοιας του μονογονέα.

Έκβαση | Με εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων υιοθετήθηκαν οι προτάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη και διευκρινίστηκε ότι δικαιούχοι της συγκεκριμένης άδειας είναι και οι εργαζόμενοι γονείς, ή τρίτα πρόσωπα, που τους έχει ανατεθεί η κατ' αποκλειστικότητα άσκηση της γονικής μέριμνας του προσώπου του τέκνου/παιδιού με δικαστική απόφαση, καθώς και οι γονείς στους οποίους έχει ανατεθεί η κατ' αποκλειστικότητα άσκηση της επιμέλειας του προσώπου του τέκνου τους, με δικαστική απόφαση ή με έγγραφη συμφωνία λύσης του γάμου ή του συμφώνου συμβίωσης, ή σε περίπτωση διακοπής της συμβίωσης των συζύγων ή των μερών του συμφώνου συμβίωσης, ή ακύρωσης του γάμου, ως ορίζεται κάθε φορά από τις σχετικές διατάξεις η ρύθμιση των θεμάτων αυτών.

Αποπληρωμή καθυστερούμενων μισθωμάτων από το πρώην ΙΚΑ–ΕΤΑΜ

Ιστορικό | Ο Συνήγορος του Πολίτη έλαβε αναφορά συνιδιοκτήτη ακινήτου στη Βόρεια Ελλάδα, σχετικά με την καθυστέρηση καταβολής των μισθωμάτων για την φύλαξη αρχειακού υλικού του πρώην ΙΚΑ–ΕΤΑΜ.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος απευθύνθηκε στη Διεύθυνση Στέγασης του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), ειδικού διαδόχου του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, ζητώντας την απόδοση του ως άνω ποσού. Με Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΣΤ΄ Τμήμα), η οποία έγινε αποδεκτή, κρίθηκε ότι ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) βαρύνεται, τόσο με την δαπάνη αποθήκευσης λογαριασμών φαρμακείων, των οποίων δεν έχει γίνει η εκκαθάριση ή ο κατασταλτικός έλεγχος, όσο και με την καταβολή των μισθωμάτων των χρησιμοποιούμενων προς τούτο μισθίων ακινήτων.

Έκβαση | Κατόπιν νεότερης παρέμβασης του Συνηγόρου και αφού η ως άνω Γνωμοδότηση έγινε αποδεκτή από την Διοικήτρια του ΕΟΠΠΥ, ο Οργανισμός δεσμεύτηκε να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες αποπληρωμής των εκκρεμών μισθωμάτων.

Απαλοιφή ορίου ηλικίας για πρόσληψη υπαλλήλου

Ιστορικό | Στον Συνήγορο του Πολίτη υποβλήθηκε αναφορά με αντικείμενο το γεγονός ότι σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την πρόσληψη διοικητικού υπαλλήλου με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου σε Δικηγορικό Σύλλογο, τέθηκε ως ανώτατος ηλικιακός περιορισμός το 40ο έτος της ηλικίας.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη απευθύνθηκε εγγράφως στον φορέα, επισημαίνοντας ότι ο καθορισμός ανώτατου ορίου ηλικίας ως όρος πρόσβασης στην εργασία και την εν γένει απασχόληση απαγορεύεται και μπορεί να δικαιολογηθεί μόνον υπό συγκεκριμένες, αυστηρές προϋποθέσεις και κατόπιν ειδικής αιτιολόγησης, με βάση τις τυχόν ιδιαιτερότητας των καθηκόντων των προς πλήρωση θέσεων. Ζήτησε δε την απαλοιφή του σχετικού ηλικιακού περιορισμού, εφόσον δεν υπάρχει ειδικός λόγος που επιβάλει τη διατήρησή του.

Έκβαση | Ο Δικηγορικός Σύλλογος, ανταποκρινόμενος άμεσα στο έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη, προέβη στην έκδοση νέας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, απαλείφοντας πλήρως τον ηλικιακό περιορισμό.

Μισθολογική και βαθμολογική αναγνώριση προϋπηρεσίας

Ιστορικό | Προστατευόμενη του νόμου για την απασχόληση ατόμων ειδικών κατηγοριών διορίστηκε σε θέση υπαλλήλου ΔΕ στο Κέντρο Υγείας Παραμυθιάς με τέσσερα (4) χρόνια καθυστέρηση, έπειτα από απόφαση Διοικητικού Πρωτοδικείου που τροποποίησε τη μοριοδότηση που είχε λάβει και απόφαση Εφετείου που απέρριψε αίτηση του Δημοσίου. Ακολούθησε νεότερη δικαστική απόφαση που επιδίκασε στην υπάλληλο αποζημίωση για μη εισπραχθείσες αποδοχές, στην οποία περιλαμβάνονταν και ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούσαν στο συγκεκριμένο διάστημα. Ωστόσο, στη συνέχεια το Υπουργείο Υγείας απέρριψε αίτημα της υπαλλήλου να αναγνωριστεί αναδρομικά το ίδιο διάστημα ως προϋπηρεσία για τη βαθμολογική και μισθολογική της εξέλιξη, επικαλούμενο ότι κάτι τέτοιο δεν προέκυπτε από τη δικαστική απόφαση.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος παρενέβη προς την 6η Υγειονομική Περιφέρεια, επισημαίνοντας μεταξύ άλλων ότι στις υποθέσεις που αφορούν αναδρομικό διορισμό υπαλλήλου λόγω ακύρωσης διοικητικής πράξης που τον/την απέκλειε από τον πίνακα διοριστέων με δικαστική απόφαση, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους εκφράζει παγίως τη θέση ότι η υποχρέωση συμμόρφωσης καταλαμβάνει την πλήρη αποκατάσταση του υπαλλήλου, τόσο ως προς τις διοικητικές συνέπειες (π.χ. αναδρομικός διορισμός, βαθμολογική αποκατάσταση), όσο και ως προς τις οικονομικές. Ο Συνήγορος ζήτησε κατόπιν τούτου την επανεξέταση του αιτήματος της υπαλλήλου για βαθμολογική και μισθολογική αποκατάστασή της.

Η αρμόδια Υπηρεσία απάντησε στο Συνήγορο ότι καταβλήθηκε στην υπάλληλο η επιδικασθείσα αποζημίωση, ωστόσο από τη δικαστική απόφαση δεν απέρρεε υποχρέωση περί αναγνώρισης προϋπηρεσίας της υπαλλήλου, η εξέταση της οποίας μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο νέας δικαστικής κρίσης, κατόπιν άσκησης του κατά νόμο ενδίκου βοηθήματος.

Περαιτέρω, ισχυρίστηκε ότι τα αρμόδια για την εκδίκαση της αίτησης ακύρωσης δικαστήρια οφείλουν, αν κρίνουν ότι η παράλειψη είναι παράνομη, να την ακυρώσουν και να αναπέμψουν την υπόθεση στη Διοίκηση για να εκτελέσει αυτή την κατά νόμο οφειλόμενη νόμιμη ενέργεια.

Έκβαση | Κατόπιν τούτων, ο Συνήγορος ενημέρωσε σχετικά την αναφερόμενη και έθεσε την αναφορά στο αρχείο.

Απαλλαγή στράτευσης ορφανού με αδελφό ανίκανο προς εργασία

Ιστορικό | Ο Συνήγορος του Πολίτη εξέτασε αναφορά στρατευσίμου, τρίτου γιού οικογένειας από την οποία έχουν αποβιώσει οι γονείς και ο πρώτος γιός, ενώ ο δεύτερος είναι ανίκανος για εργασία λόγω ψυχικής πάθησης. Ο στρατεύσιμος ζήτησε να υπαχθεί στη ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία απαλλάσσεται από τη στράτευση *«ο μόνος ή ο μεγαλύτερος γιος γονέων που έχουν πεθάνει, ο οποίος έχει έναν τουλάχιστον άγαμο και ανήλικο ή άγαμο και ανίκανο για κάθε εργασία αδελφό ή αδελφή»*. Το αίτημά του απορρίφθηκε με την αιτιολογία ότι δεν είναι ούτε ο μόνος ούτε ο μεγαλύτερος γιός.

Διερεύνηση | Απευθυνόμενος στο Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας και επικαλούμενος συναφή νομολογία, ο Συνήγορος του Πολίτη υποστήριξε πως η διάταξη αποσκοπεί στην απαλλαγή του μόνου υπόχρεου, είτε είναι ο μεγαλύτερος επιζών είτε όχι. Ο νόμος αναγνωρίζει ως προστάτη όποιον στρατεύσιμο, μετά το θάνατο των γονέων του, βαρύνεται με τη φροντίδα αδελφού ή αδελφής που δεν διαθέτει ικανότητα για εργασία. Το κατά πόσο το προστατευόμενο μέλος είναι μικρότερο ή μεγαλύτερο από τον μόνο υπόχρεο, δεν επηρεάζει την πραγματική ή νομική κατάσταση της οικογένειας, εφ' όσον, εν τέλει, ένας είναι ο υπόχρεος οπότε μόνον αυτός θα μπορούσε να τύχει απαλλαγής.

Έκβαση | Το ΓΕΕΘΑ επέμεινε στην ανωτέρω θέση του, πλην όμως αποδέχθηκε πως *«η εποικοδομητική ανταλλαγή απόψεων προβλημάτισε για τη σκοπιμότητα αντίστοιχης πρόβλεψης ώστε να αποτελέσει πρόταση για ανάληψη νομοθετικής πρωτοβουλίας»*. Στη συνέχεια, ο Συνήγορος του Πολίτη κοινοποίησε τη σχετική αλληλογραφία στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας. Η λύση δόθηκε με το άρθρο 55 του νόμου 5018/2023, σύμφωνα με το οποίο *«αν ο δικαιούχος είναι ανίκανος για κάθε εργασία, το δικαίωμα της απαλλαγής μεταβιβάζεται στον αμέσως επόμενο ικανό για εργασία αδελφό»*.